08/04/2024

«Με τον τρόπο του Σαμαρείτη…» – Του π. Αντώνιου Καλλιγέρη

/ Γνώμες

«Λέξεις ερχόμενες από πολύ παλαιά ή άλλες νεότερες, ακόμα και ιδιωματικές συνωστίζονται στην άκρη της πένας σου, σαλεύουνε σαν κάτι να ζητάνε, αναπηδούν ως το σημείο να σε πιτσιλάνε και στο πρόσωπο… Χρειάζεται συνεχώς ν' απωθείς, ν' αποποιείσαι, να επιλέγεις, να υιοθετείς… Να δοκιμάζεις με τον ίδιο τρόπο που δοκιμάζει ο Σολωμός δεκαεννέα φορές τον ίδιο στίχο» (Οδυσσέας Ελύτης, Ιδιωτική Οδός).

- Γράφει ο π. Αντώνιος Καλλιγέρης, Διευθυντής της «Πρωτοβουλίας για την πρόληψη της ενδο-οικογενειακής βίας» του Ιδρύματος Νεότητας και Οικογένειας της Ι. Αρχιεπισκοπής Αθηνών

Η αγωνία του ποιητή δεν θα μπορούσε να με εκφράσει περισσότερο από τότε που η θλίψη για την δολοφονία ακόμα μιας γυναίκας σκιάζει τη ζωή μας. Δεν βρίσκω λέξεις για να πειθαρχήσουν σε μια πρόταση για να εκφραστεί η οδύνη της απώλειας τόσων ανθρώπων. Δεν βρίσκω λέξεις για να περιγράψουν τον πόνο που προκαλεί η ιδέα ότι, πολλές άλλες γυναίκες στις πολιτισμένες και ψηφιακά δικτυωμένες πόλεις μας βασανίζονται από εκείνον που κάποτε τους είπε ότι τις αγάπησε. Που τρέμουν κάθε φορά που ακούν το γύρισμα το κλειδιού στην πόρτα του σπιτιού τους.
– Φοβάμαι, πάτερ, κάθε φορά που ακούω το κλειδί του στην πόρτα, το τρίξιμο των βημάτων του στο διαμέρισμα. Φοβάμαι γιατί δεν ξέρω τι θα προκύψει στο επόμενο λεπτό…
Μεγάλος πόνος η αβεβαιότητα. Καρφί στην καρδιά και στο μυαλό μου. Το βλέμμα της σαν φλόγα του κεριού που τρέμει στην πρώτη ανάσα του ανέμου. Εκείνη φοβάται και εγώ…. Τι να πω… Αδιέξοδο!

Εδώ και μερικά χρόνια ζω με αυτό το αδιέξοδο. Συνήθως με τον απόηχο των πληγών μιας πρώιμης κακοποίησης. Πότε τα λόγια, πότε τα χέρια, πότε η επιβολή της επιθυμίας στο άγουρο σώμα άφησαν βαθιές ανομολόγητες συχνά στο πέρασμα των χρόνων χαρακιές στην καρδιά και στο μυαλό. Κυκλοφορούν εντός μου πολλά από τα πρόσωπα των γυναικών που αφηγήθηκαν πως ο πόνος μετέτρεψε σε στέρφα γη τη ζωή τους. Ο Θεός χάρισε απλόχερα τα δώρα Του αλλά η σκοτεινιά της θλίψης δεν τ’ άφησε να ανθίσουν.

Επιτέλους πρέπει να αλλάξουμε όλοι και όλα. Να αλλάξουμε την στάση μας και να μην θέτουμε τις ανόητες ερωτήσεις των ασφαλών θεατών καθισμένων στον καναπέ της καθημερινότητας, βλέποντας την ζωή να ξετυλίγεται σαν τετριμμένο σενάριο παλιάς ταινίας. Ούτε να αρθρώνουμε τις εξίσου ανόητες διαπιστώσεις αυτών που δεν βράχηκαν από μια στάλα νοήματος. Που ταυτίζουν την ζωή τους με ισολογισμούς και απολογισμούς εταιρειών και η χαρά τους ταυτίζεται με την ευχαρίστηση.

Πρέπει να αλλάξουμε και οι χριστιανοί. Δεν ξέρω πόσο έχουμε συνειδητοποιήσει ότι αδυνατούμε να γίνουμε οι πλησίον των αδελφών μας. Σαν να μην ειπώθηκε ποτέ η παραβολή του Καλού Σαμαρείτη.

Η έξαρση της πολύμορφης βίας τα τελευταία χρόνια και οι δολοφονίες γυναικών από πρώην ή νυν συντρόφους θα πρέπει να λειτουργήσουν ως αμφισβήτηση της πίστης μας. Έχουμε άραγε αναρωτηθεί την ανεπάρκεια της ποιότητας της πίστης μας; Ότι τα λόγια μας έγιναν «χαλκός που ηχεί ή αλλάζον κύμβαλο» που δεν αγγίζουν κανένα; Ότι δεν φωτίζονται οι άνθρωποι που ψάχνουν λίγο φως στο

σκοτάδι της καπιταλιστικής ευμάρειας; Ότι η χριστιανική μας πίστη δεν αφορά εκείνους που δεν μετρούν την ζωή τους με αγαθά;

Δεν συντροφεύουμε στην αναζήτησή τους τους ανθρώπους που φωνάζουν στο Θεό: « …σ' αναζητάω σαν τον τυφλό που ψάχνει να βρει το πόμολο της πόρτας σ' ένα σπίτι πού 'πιασε φωτιά» (Τ.Λειβαδίτης, Η γυναίκα με τα αλογίσια μάτια).

Ο Θεός που δεν αποστρέφεται το πλάσμα Του παρά την αμαρτία του ανθρώπου, που δεν το εγκατέλειψε ποτέ αλλά το επισκέφθηκε στο διάβα της ιστορίας πολυτρόπως (Βλ. Ευχή της Αναφοράς στη Θ. Λειτουργία του Μ. Βασιλείου), που το αγάπησε έως θανάτου, μάς είναι άγνωστος. Άγνωστος ο Θεός, άγνωστη και η εικόνα Του. Άγνωστες οι έγνοιες Του. Διότι η βία δεν είναι μόνο μια λέξη που πρέπει να μας ταράζει. Είναι το περιεχόμενο με το οποίο τη γεμίζουμε εμείς. Η βία, όπως το κακό, είναι κοινότυπη, ρηχή και ακραία. Παραφράζοντας την Χάνα Άρεντ, η βία «δύναται να κατακυριεύει τα πάντα και να σαρώνει τον ολόκληρο γιατί διασπείρεται σαν μύκητας». Δεν δίνουμε σημασία μέχρι την στιγμή που διαπιστώνουμε ότι έχει στιγματίσει ο,τιδήποτε βρει μπροστά της. Μέχρι τότε αμφισβητούμε την ύπαρξή της ή, χειρότερα, αμφισβητούμε τα λόγια των θυμάτων. Κάπως έτσι όμως δεν συνέβη με το Ολοκαύτωμα; Με παρόμοιο τρόπο χάθηκαν οι ζωές των γυναικών που θρηνούμε.

Πρέπει να αναρωτηθούμε, οι χριστιανοί ιδιαίτερα, πώς είναι δυνατό μια γυναίκα να γίνεται «Θεού αχωρήτου χώρα» και ταυτόχρονα στη σκέψη των συγχρόνων μας να είναι αναλώσιμη πότε της ζήλειας του συντρόφου της, πότε της παρενόχλησης του εργοδότη της και πότε της ανισότητας που η ίδια η Πολιτεία δεν μπορεί να αναιρέσει σε ένα κράτος που οι χριστιανοί πλειοψηφούν;
Να γυρίσουμε τον χρόνο πίσω δυστυχώς δεν μπορούμε. Έχουμε όμως την δυνατότητα της αλλαγής στο μέλλον με την πρόληψη. Αυτό σημαίνει κοινωνίες που έχουν κέντρο τον άνθρωπο, κοινωνίες που καλλιεργούν την αγάπη και για αυτό τον σεβασμό σε κάθε άνθρωπο. Σημαίνει ενορίες με χριστιανούς που, όπως οι προπάτορές μας, είναι έτοιμοι να ακούσουν, να συναντηθούν με κάθε άνθρωπο, να θυσιαστούν για κάθε άνθρωπο, αρχίζοντας με τον προσωπικό τους χρόνο, όπως έπραξε ο καλός Σαμαρείτης κάποτε.